

[Niels Frederiksen.]

i de frugtbare Egne. Det er en Opgave, der ikke kan løses, medmindre Staten yder sin Medvirkning dertil. Men jeg ønsker at tilføje, at med Hensyn til det Arbejde kan man ikke anlægge almindelige Forretningsprincipper og spørge: Kan det betale sig? Det er Kulturarbejder, som skal bedømmes gennem en lang Aarrække, maaske gennem hundrede Aar. Det er min Opfattelse, at man i det øvrige Land maa være klar over, at derved, at man kunstigt har paabegyndt disse Forandringer i Landskabet nede ved Tønderregnen, har man paadraget Landet en Forpligtelse til at føre det paabegyndte Arbejde til Ende. Ellers opnaar man det modsatte af det, man har tilstræbt, og paafører Befolkningen dernede Udgifter, som de forandrede Driftsmuligheder ikke kan bære.

Jeg skal slutte med at sige, at i det kommende politiske Arbejde, der baade vedrører Dagens øjeblikkelige Spørgsmaal og de fremtidige politiske Opgaver, er vi i det radikale Venstre villige til at yde vor Medvirkning til Samarbejde, til imødekommende Samarbejde med andre politiske Magtfaktorer for at naa et Resultat, der gavner Helheden. Det er ogsaa min Overbevisning, at den høje Regering til enhver Tid er villig til at lede en saadan Forhandling, et saadant Samarbejde hen imod Resultater, hvorved Helheden tages i Betragtning. Vi fra vor Side er fuldkommen klar over, at hvis Folkestyret her i Landet skal løse Nutidens vanskelige Opgaver og naa til Resultater, der dæmper op for desperate Sindsstemninger, som giver sig Udslag i Krav om Ændringer i Statssystemet, er Grundbetingelsen, at Samarbejde finder Sted, at Forhandlingsvilje, Forstaaelse af andres Opgaver er til Stede, og at Viljen til at gøre et Arbejde i Fællesskab vises i Gerning.

Axel Dam: Der er blevet bebudet i Bladene, at Finansloven denne Gang skulde til Barbering. Det er imidlertid ikke Retsforbundets Barberstue, den bliver sendt til, saa vilde den komme til at se anderledes ud. De Principper, hvorefter den vil blive beskaaret, hvis der overhovedet kommer Principper med i Spillet, bliver i hvert Fald ikke dem, som Retsforbundet er Talsmand for, nemlig en Sondring mellem, hvad der er Folkets og Nationens Fællesanliggender, og hvad der er partipolitiske Klasseinteresser, beregnet paa at tilfredsstille visse Vælgergrupper, hvad man naturligvis kun kan gøre ved at forurette andre Grupper, der har andre og ofte modsatte Særinteresser — dem maa man derfor ogsaa søge at tilfreds-

stille ved en Gave. Betingelsen for at hjælpe Landbruget er naturligvis, at Byernes mindst lige saa uheldigt stillede arbejdsløse ogsaa bliver hjulpet, og det er jo vanskeligt at dele Hjælpemillionerne paa en for begge Parter fordelagtig Maade. Derfor er det saa vanskeligt for de politiske Klassepartier at faa et politisk Forlig tusket i Stand — vi er for øvrigt glade over, at det ikke kom i Stand i forrige Samling. Under naturlige Forhold er Betingelsen for, at en Tuskhandel kan komme i Stand, at begge Parter staa sig eller dog mener at staa sig ved Handelen, ellers handles der nemlig ikke. Men i en politisk Tuskhandel er det jo meget vanskeligt at faa denne Betingelse opfyldt, for skal man give lige saa meget i Understøttelse til andre Erhverv, som man ønsker til sit eget, saa er Fordelene jo saa tvivlsomme, at selv menige Vælgere kan gennemskue dem. En politisk Handel gaar derfor ud paa, at den kloge narrer den mindre kloge, og at de tilsammen narrer den øvrige Befolkning. Det gælder derfor om at gøre Kriseforanstaltningerne saa indviklede og infiltrerede som vel muligt og navnlig om at holde sig alt, hvad der hedder Principper og Teorier, paa lang Afstand. Det gælder jo praktisk Politik og Dagens Gerning, og den formenes jo at være uforenelig med fornuftige Principper. Man gør sig derfor ikke den Ulejlighed at undersøge, om f. Eks. de Principper, som Retsforbundet hævder, er rigtige, eller om de er gale, man gør Front mod alt, hvori der er blot den mindste Smule Teori, og mener, at det, at noget overhovedet fremtræder i tankemæssigt afklarede Begreber, er nok til at stemple det som upraktisk. Og det er jo ogsaa for saa vidt upraktisk, som det ikke egner sig til at stikke Folk Blaar i Øjnene med, saaledes som de tre- eller firkantede Kompromisser, der jo gerne kan fremvise een tiltalende Side for hver af de tre eller fire Partier, der har mikset dem sammen, og som de saa kan pege paa over for deres respektive Vælgere og sige: Se, hvad vi vandt til jer.

Vi kan derfor ikke betragte den barberede Finanslov som Udtryk for, at man vil begrænse Statens Opgaver til dem, den kan magte, og som den har et naturligt Kald til at løse. Vi ser i Spareforanstaltningerne kun et Udtryk for at indvinde det mest mulige til at øse ud til Krisehjælp for betrængte Erhverv eller rettere sagt til de nuværende Indehavere af de betrængte Erhverv, for Erhvervene selv hjælpes jo ikke ind i sunde Tilstande, ved at man gennem Gave eller Laan endnu en Tid opretholder Forrentningen af de overkapita-